
'Slopersbal en Slag bij Waterloo'

29 juni 2011

Bij de vernieuwing van de Oostlijn van de metro in Amsterdam dreigen in meerdere stations de karakteristieke kunstwerken, vervaardigd in de jaren zeventig en begin jaren tachtig, te verdwijnen. Het betreft o.a. het Gesamtkunstwerk van Jan Sierhuis, Louis van Gasteren, Tine Hofman e.a. in metrostation Nieuwmarkt, de typografie 'Waterloo' van Willem Sandberg in station Waterlooplein en de letters van Opland bij halte Wibautstraat. Het kunstwerk van Siet Zuyderland in metrostation CS is helaas onlangs verwijderd.

De kunstwerken in de Oostlijn zijn stuk voor stuk bijzonder en eigen aan de locatie. Als serie zijn ze elk op hun eigen wijze kenmerkend en symbolisch voor de geschiedenis van geïntegreerde kunst in de publieke ruimte - onder de grond en boven de grond - van de stad Amsterdam, van Nederland en ver daarbuiten.

Het is daarom van cultureel belang te ageren en direct actie te ondernemen om de nog bestaande kunstwerken in de metrostations te behouden en te behoeden voor de slag van de slopersbal.

Ik wil de renovatie, herplaatsing of het volledig opnieuw realiseren van bovengenoemde werken volgens het oorspronkelijk ontwerp in de stationsrenovatie ondersteunen. De kunstwerken zien er dan morgen uit zo goed als nieuw, zoals ze gister zijn gemaakt en door de kunstenaars destijds vormgegeven.

In mijn visie biedt de vernieuwing van de Oostlijn bovendien de optimale en ideale gelegenheid om serieus te onderzoeken of eventueel ook het opnieuw uitvoeren van de kunstwerken, die inmiddels uit de metrolijn zijn verdwenen, kan worden opgenomen in het verbouwingsplan.

Met dit streven voor ogen zou na de stationsrenovatie, volgens planning gereed in 2014, er eindelijk weer eens sprake kunnen zijn van de aanwezigheid van de gehele reeks site-specific kunstwerken - in ieder geval zo compleet als mogelijk - op de metrostations tussen het Centraal Station en Amsterdam Zuidoost.

Geef de kunstwerken hun plek terug in de stationsrenovatie en pas zonodig de vernieuwde omgeving aan aan de werken.

Laten we er met z'n allen voor knokken dat met aandacht en zorg nog eens goed wordt gekeken naar alle mogelijkheden om de collectie publieke kunstwerken, die de metroroute momenteel nog rijk is, te laten voortbestaan in de vernieuwing van de Oostlijn.

Tot ziens op het Slopersbal en de Slag bij Waterloo,

Groeten uit de Nieuwmarkt,

Martijn Sandberg

"Het laatste wat je moet doen in tijden van culturele kaalslag is goede openbare werken van goede kunstenaars en ontwerpers vernietigen." Max Bruinsma.
Voor het volledig pleidooi van Max Bruinsma, zie het online artikel 'Grafisch erfgoed bedreigd' op de website van Items: www.items.nl

Tekst: 'Slopersbal en Slag bij Waterloo' (korte versie)
Auteur: Martijn Sandberg
Datum: 29 juni 2011